

O'ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**POYABZAL - POYABZALNING TARKIBIY QISMLARIGA TALABLAR -
TOVONLAR VA YUQORI QISMLAR**

(ISO/TR 20573:2006, IDT)

Rasmiy nashr

O'zbekiston standartlar instituti

Toshkent

So‘z boshi

1. O‘zbekiston standartlar instituti tomonidan QABUL QILISHGA TAQDIM ETILDI.
2. O‘zbekiston standartlar institutining 2024 yil 15-iyuldagi 37/XSt-sonli buyrug‘i bilan TASDIQLANDI VA AMALGA KIRITILDI.
3. Ushbu standart ISO/TR 20573:2006 “Footwear — Performance requirements for components for footwear — Heels and top pieces” xalqaro standartiga aynan o‘xshash.
4. DASTLABKI AMALGA KIRITILISHI

Ushbu milliy standart va unga bo‘lgan o‘zgartishlarni O‘zbekiston hududida amalga kiritish haqidagi axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi. Ushbu standartni qayta ko‘rib chiqish yoki bekor qilish haqidagi muvofiq axborot Standartlashtirish bo‘yicha milliy organning rasmiy veb-saytlari va standartlarning yillik axborot ko‘rsatkichlarida qayd etiladi.

Ushbu milliy standartni O‘zbekiston Respublikasi hududida rasmiy chop etish mutlaq huquqi O‘zbekiston standartlar institutiga tegishli

O‘ZBEKISTON MILLIY STANDARTI

**POYABZAL - POYABZALNING TARKIBIY QISMLARIGA TALABLAR -
TOVONLAR VA YUQORI QISMLAR**

**ОБУВЬ - ТРЕБОВАНИЯ К ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ КОМПОНЕНТОВ
ДЛЯ ОБУВИ - ПЯТКИ И ВЕРХНИЕ ЧАСТИ**

**FOOTWEAR — PERFORMANCE REQUIREMENTS FOR COMPONENTS FOR
FOOTWEAR — HEELS AND TOP PIECES**

Amalga kiritish sanasi 15.09.2024 y.

1 Qo‘llanish doirasi

Ushbu milliy standartda materialdan qat'i nazar, poyabzalning (tayyor poyabzal uchun emas) tovonlari va ustki qismlarining yakuniy foydalanishga yaroqliligini va/yoki maqsadga muvofiqligini baholash uchun ish qobiliyatiga qo'yiladigan talablar belgilangan.

Shuningdek, talablarga muvofiqligini baholash uchun qo'llaniladigan test usullarini belgilaydi.

Ushbu milliy standart 3-bandda belgilangan barcha turdagi poyabzalning tovonlari va ustki qismlari nisbatan qo'llaniladi.

Ushbu milliy standart ishlab chiqaruvchi va yetkazib beruvchi o'rtasida ma'lumotnoma sifatida foydalanish uchun mo'ljallangan. Iste'molchi uchun mo'ljallangan tayyor poyabzalni uchinchi shaxslar tomonidan sertifikatlash uchun mo'ljallanmagan.

2 Standartlarga havolalar

Ushbu standartni qo'llash uchun quyidagi havola qilingan hujjatlar ajralmas hisoblanadi.

Eskirgan ma'lumotnomalar uchun faqat keltirilgan nashr amal qiladi. Tasdiqlanmagan ma'lumotnomalar uchun havola qilingan hujjatning so'nggi nashri (shu jumladan har qanday o'zgartirishlar) qo'llaniladi.

ISO 31-0, Miqdorlar va birliklar - 0-qism: Umumiy tamoyillar

EN 12770, Poyabzal - Tagliklarni sinash usullari - Ishqalanishga chidamlilik

EN 13287, Shaxsiy himoya vositalari - Poyabzal - Sirpanishga chidamlilikni sinash usuli

EN 13400, Poyabzal. Namuna olish joyi, namunalarni tayyorlash va sinov qismlarini konditsiyalash davomiyligi

EN/ISO 19952, Poyabzal - Lug'at

EN/ISO 19953, Poyabzal - Tovuqlarni sinash usullari - Yon zarbalarga chidamlilik

EN/ISO 19956, Poyabzal - Tovuqlarni sinash usullari - Charchashga chidamlilik

EN/ISO 19957, Poyabzal - Tovuqlarni sinash usullari - Tovuq to'g'nog'ichini ushlab turish kuchi

EN/ISO 19958, Poyabzal - Tovuq va yuqori qismlarni sinash usullari - Yuqori qismlarni ushlab turish kuchi

3 Atamalar va izohlar

Ushbu hujjatning maqsadlari uchun EN/ISO 19952 dagi atamalar va ta'riflar qo'llaniladi.

Izoh – Ushbu milliy standartdan foydalanishda havola qilinayotgan standartlarni O'zbekiston hududida amal qilishini joriy yilning 1 yanvar holati bo'yicha tuzilgan muvofiq standartlar ko'rsatkichi (tasniflagichi) bo'yicha hamda joriy yilda chor etilgan axborot ko'rsatkichlari bo'yicha tekshirish maqsadga muvofiq bo'ladi. Agarda havola qilinayotgan standart almashtirilgan (o'zgartirilgan) bo'lsa, unda ushbu milliy standartdan foydalanish chog'ida almashtirilgan (o'zgartirilgan) standartga amal qilishi kerak. Agarda havola qilingayotgan standart almashtirilmasdan bekor qilingan bo'lsa, unga havola qilingan qoida ushbu havolaga dahldor bo'lmagan qismida qo'llaniladi.

4 Talablar

4.1 Umumiy

Ushbu milliy standartda ishlashga qo‘yiladigan talablarning ikki xil turi belgilangan.

Barcha zaruriy talablar hisobga olinadi. Qo‘shimcha shartlar 4.2-4.10-bandlarda ko‘rsatilganidek, butlovchi qismlarni yetkazib beruvchi va poyabzal ishlab chiqaruvchi tomonidan qo‘shimcha ravishda kelishib olinishi mumkin.

Har bir yagona tahliliy aniqlash natijalari, shuningdek o‘rtacha qiymatlar ISO 31-0 ga muvofiq yaxlitlanadi.

Tayyor poyabzaldan olingan namunalar EN 13400 ga muvofiq tayyorlanadi.

4.2 Umumiy maqsadlar uchun mo‘ljallangan sport va dam olish poyabzali uchun tovon va yuqori qism komponentlarining ishlashga qo‘yiladigan talablar

4.2.1 Tovonga qo‘yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN/ISO 19957	Tovon mahkamlagichi kuchi	$\geq 80 \text{ N/mm}$
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) yordamida o‘tkaziladi

4.2.2 Ustki kiyimlarga qo‘yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar	
EN 12770	Ishqalanishga chidamlilik	$Zichlik (d) \geq 0,9 \text{ g/cm}^3$ $d < 0,9 \text{ g/cm}^3$	$\leq 150 \text{ mm}^3$ $\leq 120 \text{ mg}$
EN/ISO 19958	Yuqori qismni ushlab turish kuchi	$\geq 150 \text{ N}$ Sinovlar tegishli qoziqlar bilan o‘tkaziladi	
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o‘tkaziladi	

4.2.3 Tovonga qo‘yiladigan qo‘shimcha talablar¹⁾

Kichik band	Sinov usuli	Obyekt	Talablar
4.2.3.1	EN/ISO 19956	Toliqishga chidamlilik	$\geq 14\,000$ zarbalar
4.2.3.2	EN/ISO 19953	Yon zarbalarga qarshilik	$\geq 5 \text{ J}$

4.3 Maktab poyabzali to‘pig‘i va ustki qismlarining ishlashga qo‘yiladigan talablar

4.3.1 Tovonga qo‘yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN/ISO 19957	Tovon mahkamlagichi kuchi	$\geq 70 \text{ N/mm}$
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o‘tkaziladi

4.3.2 Ustki kiyimlarga qo‘yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
-------------	--------	----------

EN 12770	Ishqalanishga chidamlilik	$d \geq 0,9 \text{ g/cm}^3$ $d < 0,9 \text{ g/cm}^3$	$\leq 200 \text{ mm}^3$ $\leq 150 \text{ mg}$
EN/ISO 19958	Yuqori qismni ushlab turish kuchi	$\geq 140 \text{ N}$ Sinovlar tegishli qoziqlar bilan moslangan holda o'tkaziladi	
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi	

4.4 Kundalik poyabzalning poshnali va ustki qismlari uchun ekspluatatsion talablar

4.4.1 Tovonga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN/ISO 19957	Ishqalanishga chidamlilik	$\geq 80 \text{ N/mm}$
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi

4.4.2 Ustki qismlarga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN 12770	Ishqalanishga chidamlilik	$d \geq 0,9 \text{ g/cm}^3$ $d < 0,9 \text{ g/cm}^3$ $\leq 150 \text{ mm}^3$ $\leq 120 \text{ mg}$
EN/ISO 19958	Yuqori qismni ushlab turish kuchi	$\geq 150 \text{ N}$ Sinovlar tegishli qoziqlar bilan moslangan holda o'tkaziladi
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi

4.4.3 Tovonga qo'yiladigan qo'shimcha talablar¹⁾

Kichik band	Sinov usuli	Obyekt	Talablar
4.4.3.1	EN/ISO 19956	Toliqishga chidamlilik	$\geq 14\,000$ zarba
4.4.3.2	EN/ISO 19953	Yon zarbalarga qarshilik	$\geq 5 \text{ J}$

4.5 Erkaklar shahar poyabzali to'pig'i va ustki qismlarining ish qobiliyatiga talablar

4.5.1 Tovonga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN/ISO 19957	Tovon mahkamlagichi kuchi	$\geq 80 \text{ N/mm}$

EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi
----------	----------------------	--

4.5.2 Ustki qismlarga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar	
EN 12770	Ishqalanishga chidamlilik	$d \geq 0,9 \text{ g/cm}^3$ $d < 0,9 \text{ g/cm}^3$	$\leq 200 \text{ mm}^3$ $\leq 150 \text{ mg}$
EN/ISO 19958	Yuqori qismni ushlab turish kuchi	$\geq 140 \text{ N}$ Sinovlar tegishli qoziqlar bilan moslangan holda o'tkaziladi	
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi	

4.5.3 Tovonlarga qo'yiladigan qo'shimcha talablar¹⁾

Kichik band	Sinov usuli	Obyekt	Talablar
4.5.3.1	EN/ISO 19956	Toliqishga chidamlilik	$\geq 15 \text{ 000}$ zarba
4.5.3.2	EN/ISO 19953	Yon zarbalarga qarshilik	$\geq 5 \text{ J}$

4.6 Sovuq ob-havo poyabzali uchun to'piq va yuqori qism komponentlarining ishlashga qo'yiladigan talablar

4.6.1 Tovonga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN/ISO 19957	Tovon mahkamlagichi kuchi	$\geq 80 \text{ N/mm}$
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi

4.6.2 Ustki qismlarga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar	
EN 12770	Ishqalanishga chidamlilik	$d \geq 0,9 \text{ g/cm}^3$ $d < 0,9 \text{ g/cm}^3$	$\leq 200 \text{ mm}^3$ $\leq 150 \text{ mg}$
EN/ISO 19958	Yuqori qismni ushlab turish kuchi	$\geq 140 \text{ N}$ Sinovlar tegishli qoziqlar bilan moslangan holda o'tkaziladi	
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi	

4.6.3 Tovonlarga qo'yiladigan qo'shimcha talablar¹⁾

Kichik band	Sinov usuli	Obyekt	Talablar
4.5.3.1	EN/ISO 19956	Toliqishga chidamlilik	$\geq 15\,000$ zarba
4.5.3.2	EN/ISO 19953	Yon zarbalarga qarshilik	$\geq 5\text{ J}$

4.7 Ayollar shahar poyabzali uchun poshnalar va ustki qismlarga qo'yiladigan talablar.

4.7.1 Tovonga qo'yiladigan asosiy talablar.

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN/ISO 19957	Tovon mahkamlagichi kuchi	$\geq 80\text{ N/mm}$
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi

4.7.2 Ustki qismlarga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar	
EN 12770	Ishqalanishga chidamlilik	$d \geq 0,9\text{ g/cm}^3$ $d < 0,9\text{ g/cm}^3$	$\leq 250\text{ mm}^3$ $\leq 170\text{ mg}$
EN/ISO 19958	Tovon mahkamlagichi kuchi	$\geq 120\text{ N}$ Sinovlar tegishli qoziqlar bilan moslangan holda o'tkaziladi	
EN 13287	Sirpanish	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi	

4.7.3 Tovonga qo'yiladigan qo'shimcha talablarr

Kichik band	Sinov usuli	Obyekt	Talablar
4.7.3.1	EN/ISO 19956	Toliqishga chidamlilik	$\geq 14\,000$ zarba
4.7.3.2	EN/ISO 19953	Yon zarbalarga qarshilik	$\geq 5\text{ J}$

4.8 Zamonaviy poyabzalning tovonni va ustki qismlariga qo'yiladigan talablar

4.8.1 Tovonga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar
EN/ISO 19957	Tovon mahkamlagichi kuchi	$\geq 80\text{ N/mm}$
EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi

4.8.2 Ustki qismlarga qo'yiladigan asosiy talablar

Sinov usuli	Obyekt	Talablar	
EN 12770	Ishqalanishga chidamlilik	$d \geq 0,9\text{ g/cm}^3$ $d < 0,9\text{ g/cm}^3$	$\leq 300\text{ mm}^3$ $\leq 250\text{ mg}$
EN/ISO 19958	Yuqori qismni ushlab turish kuchi	$\geq 120\text{ N}$ Sinovlar tegishli qoziqlar bilan moslangan holda o'tkaziladi	

EN 13287	Sirpanish qarshiligi	$\geq 0,30$ (tekis sirpanchiq) $\geq 0,28$ (poshna) Ikkala holatda ham sinovlar keramik plitkalar (pol), suv va yuvish vositalari (moylash vositalari) bilan o'tkaziladi
----------	----------------------	--

4.8.3 Tovonga qo'yiladigan qo'shimcha talablar¹⁾

Kichik band	Sinov usuli	Obyekt	Talablar
4.7.3.1	EN/ISO 19956	Toliqishga chidamlilik	$\geq 14\ 000$ zarba
4.7.3.2	EN/ISO 19953	Yon zarbalarga qarshilik	$\geq 5\ J$

4.9 Bolalar poyabzali to'pig'i va ustki qismi uchun ekspluatatsion talablar

Hozirda hech qanday unumdorlik talablari belgilanmagan.

4.10 Yopiq poyabzallar uchun to'piq va ustki qismlarga qo'yiladigan ekspluatatsion talablar

Hozirda hech qanday unumdorlik talablari belgilanmagan.

5 Tamg'alash va yorliqlash

Belgilash va yorliqlash ixtiyoriy.

Agar ushbu milliy standartga havola qilingan bo'lsa, faqat barcha asosiy talablarga javob beradigan poshnalar va ustki kiyimlarni belgilash mumkin. Bunda ular ishlab chiqaruvchi tomonidan bevosita mahsulotda yoki quyidagi qo'shimcha ma'lumotlar ko'rsatilgan yorliq bilan aniq belgilanadi:

- Ishlab chiqaruvchining nomi, tovar belgisi yoki identifikatsiya belgisi.
- Poyabzalning tovonini yoki ustki qismi quyidagi tarzda ishlatiladigan turi:

Poyabzal turi	Kodi
Umumiy sport poyabzali	SP
Maktab poyabzali	SC
Odatiy poyabzal	CS
Erkaklar shahar poyabzali	MT
Sovuq ob-havo uchun poyabzal	CW
Ayollar shahar poyabzali	WT
Zamonaviy poyabzal	FS
Bolalar poyabzali	IF
Yopiq poyabzal	IN

c) Ushbu milliy standartga havola, ya'ni ISO/TR 25073.

d) Agar komponent komponentni yetkazib beruvchi va poyabzal ishlab chiqaruvchi o'rtasida kelishilgan qo'shimcha talablarga javob bersa, u tegishli kichik bandga havola qilingan holda markirovka yoki etiketkada ko'rsatilishi mumkin.

Ushbu milliy standartga muvofiqlik to'g'risidagi har qanday ma'lumot poyabzal tayyor bo'lganda ko'rinib turishi mumkin bo'lgan tovon yoki ustki qismga qo'yilmaydi.

Bibliografik ma’lumotlar

SUT: 61.060